

ח-ד"ש מן הספרייה מס' 27 - תפוח

האם שאלתם את עצמכם אי פעם מדוע נקראת ניו יורק "התפוח הגדול"? תוכלו למצוא תשובות שונות, כשכל אחד מן המשיבים בטוח שתשובתו היא היחידה הנכונה. אחת הפופולריות שבהן טוענת שהשם נובע ממספרם הגדול של מוכרי התפוחים שהיו בעיר. מקור אחר מייחס את הכינוי לג'ון פיצג'רלד, עיתונאי ניו יורקי בעל טור למירוצי סוסים בתחילת המאה העשרים. בסקרו אחד ממירוצי הסוסים בניו אורלינס, שאל פיצג'רלד את הסייס השחור של הסוס שזכה במרוץ מה האתגר הבא שעומד בפניו. הלה השיב כי עתה הם בדרך ל"ביג אפל", כינויה של העיר ניו יורק בעגה של השחורים בניו אורלינס; בניו יורק עמד להתקיים קרב השיא. הכינוי מצא חן בעיני פיצג'רלד והוא קרא לטורו האישי בעיתון "סביב התפוח הגדול". בהמשך אומץ השם על-ידי קבוצה של נגני ג'אז מהארלם, שפתחו מועדון ג'ז וגם לו קראו "התפוח הגדול". בשנת 1997, לאות הוקרה לג'ון פיצג'רלד, הסיר ג'וליאני ראש עיריית ניו יורק את הלוט מעל לוח המתכת המנציח את "כיכר התפוח הגדול", שהוצב ברח' 54 פינת ברודוויי, מקום מגוריו של ג'ון פיצג'רלד במשך כשלושים שנה.

האם שאלתם את עצמכם אי פעם מדוע נבחר התפוח לסמל את חברת המחשבים הידועה? הלוגו הראשון של "אפל" עוצב בשנת 1976, ובו מתואר אייזיק ניוטון יושב מתחת לעץ התפוח, והילה עוטפת את הפרי העומד ליפול על ראשו כסמל לניצוצות הגאונות. בהמשך אותה שנה עוצב הלוגו מחדש; ניוטון הושמט ונותר התפוח הנגוס צבוע בצבעי הקשת. במהלך השנים הוצעו שלל גרסאות למשמעות השם והעיצוב, החל כמובן בתפוח המסמל את פרי גן עדן שהעניק לבני האדם את הדעת, דרך מחווה לניוטון ועד לסטיב ג'ובס, שדגל באותה תקופה בטבעונות. סברה נוספת היא שהלוגו הוא מחווה לאבי המחשב המודרני, אלן טיורינג, שנמצא מת במיטתו, ולצדו תפוח נגוס טבול בציאניד. טיורינג היה הומו נרדף וצבעוניות הלוגו, לפי גרסה זו, מקבילה לצבעי דגל הגאווה. צורתו של הלוגו לא השתנתה מאז, רק הצבע שונה לשחור ולאחר מכן לגווני הכסף.

לאורך השנים היו לחברת אפל כמה סכסוכים סביב סמלה. אחד הנודעים בהם היה עם עיריית ניו יורק שעשתה שימוש בסמל דומה במיזם שנקרא "ניו יורק הירוקה". סכסוכים נוספים היו הן עם חברת התקליטים של להקת הביטלס והן עם חברת אייפון שבחרו שתיהן בלוגו של תפוח.

גיליון זה מוקדש לנושא התפוח. היוונים, אגב, העניקו את המילה "תפוח" לכל הפירות, כאשר לכל פרי הוסיפו לצד ה"תפוח" מילה המייחדת אותו. ההשפעה היוונית הגיעה מאוחר יותר לשפות אירופאיות אחרות, וכך למשל קיבלו את שמותיהם תפוח האדמה, הרימון – pomegranate – "תפוח גרגרים", האפרסק – "תפוח פרסי", העגבנייה – "תפוח אהבה" ("פום ד'אמורה" שמאוחר יותר שובש והפך ל"פומודורה") והתפוז – "תפוח זהב". מעניין שאצל הסינים המילים "תפוח" ו"שלום" נכתבות באותו האופן.

האסוציאציה הראשונה שלנו בהקשר לתפוח היא כמובן גן העדן, למרות שזהותו של עץ הדעת לא הוגדרה בספר בראשית כעץ תפוח. במקורות שונים קיבל עץ הדעת זיהויים שונים: גפן, תאנה, חבוש, תמר ואגוז ואף אתרוג או לימון, אך הזיהוי הרווח באמנות, בעיקר הנוצרית, הוא עם פרי התפוח. ייתכן שההקשר בין עץ הדעת לתפוח נובע משמו בלטינית – malus שמזכיר את המילה הלטינית male שפירושה רוע, שהרי האכילה מפרי עץ הדעת הייתה ראשיתה של האבחנה בין טוב לרע, היא ראשית ראיית העצמי והבחירה, המנוגדות לתום. זוהי ראשית ההתבגרות המלווה גם בחוויה מינית על הטוב והרע שבה. תיאורים ראשונים של אדם וחווה בגן העדן נמצאים בקטקומבה הרומית סן פייר מרצל'ין מן המאה ה-4 ובסקרופג מאותה תקופה. סיפור גן העדן נפרש בהם על כל מרכיביו: בריאת אדם וחווה בגן העדן; האזרה שלא לאכול מפרי עץ הדעת; פיתוי הנחש; אכילת התפוח על-ידי אדם וחווה; אדם וחווה מכוסים בעלי תאנה; סצנת הגירוש מגן העדן והעונש "בצער תלדי בנים ובזיעת אפך תאכל לחם". בכל אחד מהם מופיע עץ התפוח, ובסצנת הפיתוי התפוחים מצוירים בהבלטה והנחש מחזיק תפוח בפיו.

אגב, הגרוגרת, הבליטה בגרון שקיימת בדרך כלל יותר אצל גברים, מכונה באנגלית "תפוח אדם". מקור הכינוי באמונה הדתית שלפיה חתיכה מהתפוח האסור נתקעה בגרונו של האדם הראשון.

במיתולוגיה היוונית יש לתפוח מקום של כבוד. כאשר נישאו הרה וזאוס העניקה להם גאיה, הלא היא אימא אדמה, עץ מיוחד במינו שעליו צמחו תפוחים מזהב המעניקים חיי נצח. הרה הפקידה את השמירה על העצים בידי ההספרידות (בנותיו הנימפות של אטלס), אך מכיוון שהיא לא בטחה בהן הציבה בגן שומר נוסף – דרקון בעל מאה ראשים שאינו נרדם לעולם.

היחיד מבין גיבורי המיתולוגיה היוונית שהצליח לזכות בתפוחים אלה היה הרקולס. זאת הייתה המטלה האחת-עשרה שהטיל עליו מלך מיקנאי מתוך שתיים עשרה שנאלץ לבצע כדי לכפר על כך שהרג את משפחתו. הרקולס לא ידע היכן נמצא הגן ונאלץ להיעזר באחרים כדי לגלותו. יש גרסאות שונות להשתלשלות העניינים עד להצלחה במשימה. הנפוצה ביותר מספרת שבדרכו נקלע הרקולס למקום שבו עמד אטלס, כשהוא נושא עליו את כדור הארץ. אטלס רצה לנוח וביקש מהרקולס שיחליפו. הוא הסכים בתנאי שאטלס יביא לו מהתפוחים. אטלס הניח על גבו של הרקולס את הנטל, יצא לדרך וחזר עם שלושה תפוחים.

הביטוי "משפט פאריס" משמש רבים לציין, בהשאלה, אירוע המשמש בבלי דעת מבוא לאירוע חשוב. התפוחים שגדלו בגן ההספרידות היו מעורבים במיתוסים רבים של אהבה ומלחמות, והידוע מכולם הוא כנראה סיפור חורבנה של העיר טרויה. לפניכם הסיפור בקצרה: טקס הכלולות של תטיס ופלאוס נחגג ברוב הדר ופאר. אריס, אלת המריבה והמדון, הגיעה אף על פי שלא הוזמנה, ומיד השליכה באולם החגיגה אחד מאותם תפוחי זהב ועליו היה כתוב: "ליפה מכולן". הרה – מגינת הבית והנישואין, אפרודיטה – אלת האהבה היופי והפיריון ואתנה – אלת החוכמה והמלחמה ופטרונת האמנויות היו משוכנעות כל אחת שהתפוח יועד לה. הן פנו לזאוס ראש האלים, וזה בחכמתו העביר את המטלה הלאה, לרועה צאן צעיר בשם פאריס. פאריס היה נסיך טרויה שנבואה מהאורקל בישרה בעת לידתו כי הוא עתיד להביא לחורבן טרויה. לפיכך, הוא נשלח אל היער בהנחה ששם ימות, אך הוא שרד, גדל והפך לרועה צאן. כשהתבקש להכריע בסוגיית היופי טען שלא יוכל להכריע אלא אם שלושתן תעמודנה מולו עירומות. כך היה. פאריס העניק את תפוח הזהב לאפרודיטה, והיא גמלה לו בהבטחה שיזכה לאהבתה של האישה היפה בעולם.

עם הזמן נשתכחה הנבואה ופאריס חזר לטרויה והתקבל בשמחה רבה. הוא קיבל אונייה ובה הפליג במרחבי הימים. כאשר הגיע לספרטה פגש בה את הלנה, שנחשבה לאישה היפה בעולם, חטף אותה ולקחה עמו לטרויה. היוונים, שלא מחלו לו על כך, התגייסו למלחמה בטרויה, שסופה ידוע. כך, הביא תפוח הזהב למלחמה האדירה. מלחמות גדולות מתחילות פעמים יותר מדי בגלל ריב קטן.

שלושה תפוחים היוו אבן מכשול גם במיתוס על אטלנטה, בתו של איאזוס. האב שקיווה לבן ונתאכזב, נטש אותה בראש הר מיד עם לידתה. היא גדלה בחברת צידי דובים וכך התחסנה והתחזקה. היא הייתה הרפתקנית מאוד ולא התכוונה להינשא לאיש. בניסיון לדחות את כל מחזריה הודיעה שתינשא לזה שינצח אותה במירוץ, בידעה שאין אדם כזה. עלם מהיר וחכם השיג שלושה תפוחי זהב טהור, כמו אלה שגדלו בגן ההספרידות. במהלך התחרות הוא השליך בכל פעם תפוח אחד, ואטלנטה, שלא עמדה בניסיון והתכופפה להרימם, הפסידה במירוץ.

בעולם היווני-רומי זריקת תפוחים על מישהו הייתה כמו הזמנה לבילוי. דברים ברוח זו נמצא במחזהו של אריסטופנס "העננים", שבו מוזהרים הצעירים מלבקר בביתה של הרקדנית מפני שבעת שהם יתבוננו בה היא "תסבך אותם בכך שתזרוק עליהם תפוח"; אצל המשורר וירגיליוס התרברב רועה העיזים וסיפר שנערה מופקרת מבקשת לפתותו על-ידי כך שהיא זורקת עליו תפוחים. סיפור טרגי אירע לקידיפה היפה מאתונה. במהלך חגיגה התאהב בה גבר צעיר בשם אקונטיוס וכדי לזכות בה חיבל תחבולה: בעת שהותם במקדש הוא השליך לעבר הנערה תפוח שעל קליפתו היה כתוב: "בשם ארטמיס, אקח לי לבעל את אקונטיוס". הנערה קראה את המשפט בקול, ובכך הפכה אותו למעין

שבועה. לשווא ניסה אביה להשיאה לגברים אחרים, בכל פעם הביאה עליה ארטמיס מחלות קשות עד שהאורקל מדלפי ציווה על האב להשיא את בתו לאקונטיוס. היו במיתולוגיה היוונית סיפורים נוספים, אך קצרה היריעה מלהביא את כולם.

גם במיתולוגיה הנורדית יש לתפוחים תפקיד רב חשיבות. לאידון, אלת הנעורים והאביב של עמי הצפון ואשתו של אל השירה והספרות, היה סל מלא תפוחי קסם. כל מי שטעם מהם זכה להתחדשות נעוריו, ואף כי רבים אכלו מהתפוחים, נשאר הסל נשאר תמיד מלא. בעזרת תפוחי הקסם שלה שמרה אידון את האלים צעירים תמיד, והם הגנו עליה מניסיונות רבים לגנוב את התפוחים.

במיתוס האירי יש לעץ התפוח תפקיד מיוחד. לפי מסורת הכישוף הקלטית היה עץ תפוח שפירותיו עשויים כסף וצורתם כפעמונים. צלילי הפעמונים משכו אליהם אנשים שנכנסו לטראנס ובאמצעותו עברו לעולם האחר. המכשפים השתמשו בתכונה זו כשביקשו לשנות צורה ולצאת להרפתקאות, שמהן הם חזרו ובפיהם מעשיות ועלילות רבות. ועוד, יש המאמינים כי נערה צעירה שתקלף תפוח מול מראה ותשליך אותו מעבר לכתפה השמאלית, תזכה לראות את תכונותיו העיקריות של בעלה לעתיד. לפי מסורת זו, האחד בנובמבר הוא "יום התפוח".

כפי שראינו, במיתוסים רבים מסמל התפוח אהבה ומין, הן מצד הטוב הן מצד המסוכן. כך היה בסיפור אדם וחווה, במיתוס על אפרודיטה שזכתה בתפוח כאשה היפה ביותר ובסיפורים אחרים. ברוח דומה מפרש הפסיכולוג הידוע ברונו בטלהיים את אגדת שלגיה, ולדבריו, באגדה זו התפוח מסמל את תשוקותיהן המיניות של האם והבת. לאורך האגדה יש רמזים המעידים על אופייה הכפול של שלגיה. היא נולדת לאחר ששלוש טיפות דם של אימה נוטפות על השלג; היא צחורה כשלג ולחיה אדומות כדם. בטלהיים מפרש זאת, וטוען שיש בה היבט אל-מיני וארוטי כאחד. בגרסאות קלאסיות של האגדה חוצה המלכה את התפוח לשניים, אוכלת את חציו הלבן ונותנת לשלגיה את החלק האדום, המורעל. אכילת החלק האדום, הארוטי לדבריו, שמה קץ לתמימותה של שלגיה. שעה שהיא אוכלת את חלקו האדום של התפוח מתה הילדה שבה, אך עדיין עליה לשהות תקופה לא קצרה בארון זכוכית בטרם תהיה בוגרת. בגרות גופנית עדיין אינה בגרות נפשית.

הרבה דברים אירעו בשל תפוחים. ח.נ. ביאליק למשל כתב שיר יפהפה הנקרא: "בשל תפוח". שיר שנפתח במילים "התאבו לדעת בשל מה אהבתי?/ אני אהבתי בשל תפוח". זהו שיר אהבה ארוטי המשופע בסמלים מן המסורת היהודית, בעיקר מסיפור גן עדן ומשיר השירים. שירו של ביאליק הוא עיבוד חופשי לשיר של הסופר הצרפתי אלפונס דודן שנקרא "השזיפים". כפי הנראה, חיבר ביאליק את השיר בשנת תרנ"ח (1987), שנת פטירתו של דודן. חפשו את השיר המלא.

גם לסופר הישראלי יהודה בורלא (1886-1969) יש סיפור רגיש ויפה ושמו: "בשל תפוחים". זהו סיפור אוטוביוגרפי שבורלא מעיד בפתיחתו שאף שארבעים שנה עברו מאז התרחשותו, הוא לא נשכח ממנו. אביו, בן למשפחת רבנים ואנשי תורה שנהנה מאוד לארח אותם, התייחס בהתנשאות כלפי שכניו העניים, שהיו בעלי מלאכה פשוטים. באחד הימים הגיע חתנה של בת השכנים המסכנה לביקור בביתה, ולא היה לה דבר לכבדו. המספר גנב מאביו ארבעה תפוחים שיועדו לאורחי האב והביאם אליה. משנתגלה הדבר היכה אותו אביו ודרש להבין מדוע עשה זאת. הבן לא רצה לבייש את שכניו ושתק. לבסוף אולץ לגלות את סודו, מה שהעלה עוד יותר את חמת אביו; הוא ירד אל בת השכנים, האשימה בנעשה ובייש אותה מאוד. הסיפור מסתיים במילים: "באותו רגע רציתי שהאדמה תפתח את פיה ותבלע אותי". לתפוחים היה בסיפור תפקיד משולש: באמצעותם ביטא האב את הערכתו לרבנים, באמצעותם ביקשה בת השכנים לקבל כראוי את פני חתנה שסוף סוף זכתה בו, ובאמצעותם ביקש הילד לעזור למי שהיה זקוק לעזרתו באותו רגע. מעשה התפוחים גרם לילד לראות את אביו באור ביקורתי, וכך גם זכר את האירוע כעבור שנים.

הסיפור (והמחזה) "תפוחים מן המדבר" עוסק במסעה של ויקטוריה, אישה חרדית מירושלים, לקיבוץ בנגב שבו מתגוררת בתה עם בן זוג ללא נישואים. מטרתה היא להוכיח אותה על אורח חייה

ולהחזירה הביתה. במהלך הביקור בקיבוץ היא "מגלה" את בתה ומבינה אותה, אך גם את עצמה ואת מהות חייה עם בעלה, חיים שהתנהלו לפי הנורמות המקובלות, אולם ללא אהבה. זאת, לעומת בתה שחייה מלאי סיפוק ואהבה. ויקטוריה מזדהה עם בתה ותומכת בה. היא חוזרת לירושלים שונה לחלוטין מכפי שיצאה ממנה. בחזרתה היא מביאה לבעלה תפוחים מן המטע של הבת בדרום. לתפוחים יש משמעות מטפורית כמובן; תפוחים במדבר גדלים בתנאים כמעט בלתי אפשריים, אבל בטיפוח נכון ואוהב הם פורחים ומניבים פרי מתוק, בדיוק כמו בתה וכן זוגה שזיווגם בלתי אפשרי חברתית ותרבותית, אבל עם טיפוח נכון, מודרני ואוהב, אהבתם נושאת פרי.

סיפור קצר ועדין הוא סיפורה של אידה פינק "הגן המפליג למרחקים" על ילדה קטנה יהודייה בימי מלחמת העולם השנייה. הילדה מתארת את שכנה הגוי ואחותו העסוקים בקטיפת תפוחים ואריזתם בעדינות ובתשומת לב לקראת החורף. הילדה בוהה בהם ושומעת אותם משוחחים ביניהם על המשפחה שלה שקטפה השנה את התפוחים בחצרה בעודם ירוקים, כשלפתע "גנו של וויצ'ק, שכננו, נע תחתיו והחל להפליג את כספינה גדולה, ולאט, אך בלי הפסקה, המרחק בינו ובינינו גדל והלך, והגן נעשה קטן יותר ונעלם".

הממד המטפורי של הסיפור נולד מתוך ראייתה התמימה של הילדה. שלא כמו סיפור גן העדן, שבו גורשו אדם וחווה מן הגן, כאן גן התפוחים עצמו נמוג, הולך ומתרחק ממנה. הגן נעלם, ויחד אתו נעלמת ילדותה של המספרת, שעולמה הולך ומתערער. בצד אחד של החצר קוטפים תפוחים בטקסיות ובחגיגות לקראת החורף, בעוד שבצד האחר נקטפו הפירות טרם הבשלתם. זהו, לכאורה, פרט קטן המבחין בין שני הבתים, בין שני הגורלות. האם ישרדו היהודים את החורף?

בשירה ובספרות העברית קיימים עוד תפוחים רבים. נסיים בכמה תפוחים מן העולם הרחב. נפתח ב"עץ התפוח" של קתרין מנספילד. מנספילד, ילידת ניו זילנד, עברה בגיל 19 לאנגליה ושם התיידדה עם סופרים כמו ד.ה. לורנס, וירג'יניה וולף ואחרים. היא כתבה בעיקר סיפורים קצרים. כמו ב"גן המפליג למרחקים", גם סיפורה מתכתב עם סיפור גן העדן בספר בראשית: בבית ישן היו שני גנים, האחד חשוך ואפל שהילדים לא אהבו לשחק בו והאחר מוצף אור ובו עצי פירות רבים. באחד הימים אב המשפחה וחברו מטיילים בגן הפירות, כשלפתע מגלה החבר עץ תפוחים מזן מיוחד ונדיר, בעל פירות מיוחדים בטעמם. האב, שאינו רוצה לגלות את בורותו, מאמץ את דברי החבר ומתחיל להתייחס לעץ כאל חפץ קדוש. מדי שבוע, לאחר הביקור בכנסייה, הוא לוקח את ילדיו לבקר את העץ ואוסר עליהם לגעת בו. ממש פולחן. הילדים עוקבים אחרי אביהם ומתוך הערצתם אותו הם שותפים לתחושותיו. והנה מגיע היום שבו סוף סוף, לאחר תהליך הבשלה ארוך, קוטף האב תפוח אדום ויפה, חוצה אותו ונותן לכל אחד מילדיו חצי ממנו. טעם התפוח הוא נורא, אך מתוך הזדהות עם אביהם הילדים משקרים ומשבחים אותו. הם מנסים לגונן על האב. האלהת העץ התגלתה ככוזבת, וכך גם האב התגלה ב"מערומיו". האב הכל יכול והיודע-כל הוא עכשיו החלש. זהו הגירוש של הילדים מגן העדן של הילדות: האב אינו נתפס עוד כ"מהות אלוהית" אלא כאדם.

"פַּעַם אַחַת הָיָה עֵץ... וְהוּא אֶהָב יֵלֵד קֶטָן אֶחָד. וְכָל יוֹם הַיֵּלֵד הָיָה בָּא וְאוֹסֵף אֶת הָעֵלִים שֶׁל הָעֵץ וְעוֹשֶׂה מֵהֶם כְּתָרִים וּמְשַׁח בְּמֶלֶךְ הַיַּעַר. הוּא הָיָה מְטַפֵּס עַל הַגֶּזַע וּמִתְנַדְּנָד לִוּוֹ עַל הָעֵנָפִים וְאוֹכֵל תְּפוּחֵי-עֵץ".

אני מניחה שאינני צריכה להציג בפניכם את "העץ הנדיב", ספר שיצא לאור בשנת 1964, ומאז אנשים רבים אוהבים אותו, ואחרים מתעבים אותו ורואים בו סיפור מטריד על אנוכיות מפלצתית. המצדדים רואים בו סיפור על אהבה ללא מצרים ועל נתינה ללא תנאי וללא גבולות, אחרים רואים בו תיאור מרגש של אהבה של הורה לילד, ויש האומרים שהספר בא להראות לנו בפשטות כיצד אימא טבע דואגת למין האנושי. אחרים מגוננים עליו בראותם בו משל ראוי לחוסר האנושיות ביחסים שבין

אדם לחברו, או אולי על חוסר האנושיות ביחסים בין גבר לאשה (בגרסה האנגלית המקורית ההתייחסות אל העץ היא בלשון נקבה). יש הרואים בספר משל על הקפיטליזם ועל מדינת הרווחה. פרשנות נוספת גורסת שזהו משל על הדרכים שבהן בני האדם הורסים את הסביבה.

המסתייגים מן הספר טוענים שהוא עושה נזק בל יתואר לנפשות רכות ופגיעות. הם מדגישים את העצב שעולה כשקוראים בו, אף כי המילה "מאושר" מופיעה בו פעמים רבות כל כך. ולענייננו, אין ספק לדעתי שבבחירתו של סילברסטיין דווקא בתפוח היו רמיזות לסיפור המקראי ולכך שהתפוח מסמל גם פוריות.

תפוח נוסף שראוי לזכור מופיע בסיפור על וילהלם טל, גיבור שוויצרי עממי מראשית המאה ה-14. וילהלם סירב להשתחוות למגבעת של המלך שהונחה בראש עמוד בכיכר הכפר. בעקבות זאת צווה על ידי הרמן גסלר, הנציב הרשע של המלך האוסטרי, לירות בתפוח שהונח על ראש בנו, ולא – פשוט יהרגו את שניהם. וילהלם חושש, מהסס ולבסוף:

שטופכר (קורא): נָפֵל נָפֵל הַתְּפוּחַ!

עוד כל הניצבים פונים אל העבר אשר התייצבה שם ברתה בין רודנץ ובין הנסיך - וטל שלח את החץ.

רסלמן: גם-הַנֶּעֶר חִי, חִי.

קולות הרבה: אָכֵן נִפְגַּע הַתְּפוּחַ. (ולתר פירסט מט לנפול וברתה תתמכהו).

גסלר (משתומם): הַיְרָה? הַבְּאֻמַּת יְרָה? הַמְשָׁגַע!

ברתה: חִי, חִי הַנֶּעֶר, עוֹרָה-נָא, עוֹרָה, אָבִי, תִּשָּׁב נִפְשְׁךָ אֵלַי.

ולתר טל (מדלג ובא, ובידו התפוח): הִנֵּה, אָבִי, הַתְּפוּחַ. גַּם-מֵרֵאשׁ יִדְעֵתִי כִּי לֹא יִפְגִּיעַ אָבִי חֲצוּ בְּלֵב בְּנוֹ הַנֶּעֶר.

עוד רבים התפוחים המתגלגלים בשדות הספרות והתרבות, אך אנו נעצור כאן. ובכל זאת, לא נוכל לסיים בלי לחזור לאייזיק ניוטון. לפי המיתוס המקובל נח ניוטון בן ה-23 תחת עץ תפוח בחצר אימו, כשלפתע נפל אחד הפירות על ראשו. "למה הוא נפל עלי? מדוע הוא תמיד נופל במאונך למטה ואף פעם לא הצידה או למעלה?", שאל ניוטון את עצמו וניסח את חוקי המשיכה (הכבידה). {האמת היא שהשאלה לא הייתה אם כוח כזה אכן התקיים (שכן כוח זה נדון כבר בפילוסופיה היוונית), אלא אם הוא מסוגל להחזיק את הירח במסלולו ממרחק כה רב מכדור הארץ}. בדיקה במקורות שונים מעלה כי יש הנוטים להאמין שאירוע זה לא התרחש מעולם, וכי זוהי אנקדוטה בלבד שהומצאה על ידי וולטר הפילוסוף והסופר הצרפתי.

בזאת סיימתי, אני הולכת לאכול תפוח.....

שלכם,

דניה